Anexa la HCL nr. ..... din .....

Programul de acţiuni comunitare pentru prevenirea şi combaterea riscului de marginalizare, sărăcie şi excluziune socială la nivelul municipiului Piatra – Neamț, implementat de Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra – Neamț în perioada 2027 - 2030

Programul de acțiuni comunitare pentru prevenirea și combaterea riscului de marginalizare, sărăcie și excluziune socială la nivelul municipiului Piatra-Neamț, reprezintă documentul strategic prin care Municipiul Piatra-Neamț, prin Direcția de Asistență Socială, stabilește direcțiile de acțiune, obiectivele și măsurile necesare prevenirii și combaterii sărăciei, marginalizării și excluziunii sociale la nivelul comunității locale.

Programul constituie instrumentul de planificare și coordonare a intervențiilor sociale implementate la nivel local și este fundamentat pe analiza nevoilor sociale identificate în comunitate, pe resursele instituționale disponibile, pe serviciile sociale existente și pe obiectivele stabilite prin documentele strategice naționale și locale în domeniul incluziunii sociale și reducerii sărăciei.

Sărăcia și excluziunea socială reprezintă fenomene complexe, multidimensionale, care depășesc sfera insuficienței veniturilor și se manifestă prin acces limitat la educație, servicii medicale, locuire adecvată, ocupare, servicii sociale și participare activă la viața comunității. Aceste fenomene afectează în mod direct calitatea vieții persoanelor și familiilor vulnerabile și pot genera efecte pe termen lung asupra dezvoltării sociale și economice a comunității.

În acest context, programul de acțiuni comunitare pentru prevenirea și combaterea riscului de marginalizare, sărăcie și excluziune socială urmărește dezvoltarea și consolidarea unui sistem local integrat de măsuri și servicii sociale care să răspundă eficient nevoilor persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate socială, prin promovarea intervenției timpurii, a prevenirii situațiilor de risc social, a managementului de caz și a cooperării interinstituționale.

Programul este elaborat în conformitate cu prevederile art. 35, alin. (2) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 27^2 din Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 25 din Hotărârea Guvernului nr. 1154/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016.

Totodată, programul transpune la nivel local obiectivele și direcțiile de acțiune prevăzute de Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2022–2027 și urmărește dezvoltarea unor intervenții integrate în domeniul asistenței sociale, educației, sănătății, ocupării forței de muncă și participării comunitare.

Prin implementarea măsurilor prevăzute în prezentul program se urmărește reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială, creșterea gradului de incluziune socială a persoanelor vulnerabile, îmbunătățirea accesului la servicii sociale și dezvoltarea unui sistem local de asistență socială capabil să răspundă eficient nevoilor comunității din Municipiul Piatra-Neamț.

I. CADRUL LEGAL

Programul de acțiuni comunitare pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale la nivelul municipiului Piatra – Neamț, implementat de Direcția de Asistență Socială a municipiului Piatra – Neamț în perioada 2027 – 2030 este elaborat în baza următoarelor acte normative:

- Constituția României;
- Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1154/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 196/2016, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 268/2026 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum şi a regulamentului-cadru de organizare şi funcţionare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 507/2026 privind standardele minime de calitate pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități;
- Ordinul nr. 27/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de zi destinate copiilor
- Ordinul nr. 28/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice;
- Ordinul nr. 29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecţie a copilului şi altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum şi a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat şi cantinele sociale
- Hotărârea Guvernului nr. 440/2022 pentru aprobarea Strategiei naţionale privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027
- alte acte normative incidente în domeniul asistenței sociale.

II. ANALIZA SITUAȚIEI SOCIALE

Municipiul Piatra-Neamț, în calitate de municipiu reședință de județ și principal pol urban al județului Neamț, concentrează o serie de resurse economice, educaționale, medicale și administrative care contribuie la dezvoltarea comunității locale. Cu toate acestea, asemenea majorității comunităților urbane din România, municipiul se confruntă cu o serie de provocări sociale generate de schimbările demografice, de transformările economice și de persistența unor forme de vulnerabilitate care afectează anumite categorii de populație.

În ultimii ani, evoluțiile demografice au evidențiat tendințe de îmbătrânire a populației, diminuare a populației active și migrație a persoanelor tinere către alte localități din țară sau din străinătate. Aceste fenomene au produs modificări semnificative în structura comunității și au determinat creșterea numărului persoanelor vârstnice care locuiesc singure, precum și reducerea rețelelor familiale de sprijin. În același timp, schimbările economice și creșterea costurilor de trai afectează capacitatea unor persoane și familii de a-și asigura resursele necesare pentru un nivel de viață adecvat.

Sărăcia și excluziunea socială continuă să reprezinte factori de risc major pentru dezvoltarea comunității locale. Deși fenomenul nu se manifestă exclusiv prin lipsa veniturilor, insuficiența resurselor financiare constituie una dintre principalele cauze care determină accesul limitat la servicii esențiale, la educație, la servicii medicale și la oportunități de ocupare. Pentru numeroase persoane și familii aflate în dificultate, vulnerabilitățile economice sunt însoțite de probleme sociale, educaționale și de sănătate care generează situații complexe de excluziune socială.

Implementarea sistemului privind venitul minim de incluziune a determinat dezvoltarea unei abordări integrate a intervenției sociale, bazată nu doar pe acordarea sprijinului financiar, ci și pe

promovarea măsurilor de activare și incluziune socială. În acest context, beneficiarii venitului minim de incluziune necesită intervenții multidisciplinare care să faciliteze accesul la servicii sociale, servicii medicale, educație și măsuri de ocupare, în vederea creșterii gradului de autonomie și reducerii dependenței de sistemul de beneficii sociale.

O categorie importantă de persoane aflate în situații de vulnerabilitate este reprezentată de copiii și familiile care se confruntă cu dificultăți economice și sociale. Lipsa resurselor materiale, nivelul redus de educație al părinților, șomajul, locuirea în condiții improprii sau accesul limitat la servicii de sprijin pot genera situații de risc care afectează dezvoltarea copilului și cresc probabilitatea apariției fenomenelor de absenteism și abandon școlar. În lipsa unor măsuri preventive adecvate, aceste situații pot conduce la perpetuarea sărăciei de la o generație la alta și la accentuarea proceselor de excluziune socială.

O dimensiune critică a disparităților intra-urbane o reprezintă existența Zonelor Urbane Marginalizate (ZUM) identificate la nivelul municipiului Piatra-Neamț. În conformitate cu obiectivele strategice ale Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra – Neamț, aceste comunități se confruntă cu o acumulare de factori de risc severi: de la precaritatea extremă a locuirii și lipsa actelor de proprietate sau de identitate, până la izolarea geografică și accesul deficitar la utilitățile de bază. Abordarea acestor teritorii specifice necesită o concentrare a resurselor și măsuri de sprijin dedicate, orientate spre desegregare, îmbunătățirea infrastructurii sociale și implementarea de acțiuni integrate care să spargă cercul marginalizării multifactoriale.

Analiza situației sociale evidențiază, de asemenea, o creștere a nevoii de servicii destinate persoanelor vârstnice. Procesul de îmbătrânire demografică, coroborat cu diminuarea suportului familial determinat de migrația populației active, conduce la apariția unor situații de izolare socială, dependență funcțională și dificultăți în asigurarea activităților cotidiene. Menținerea persoanelor vârstnice în mediul familial și comunitar reprezintă una dintre principalele provocări ale sistemului local de asistență socială și impune dezvoltarea unor intervenții adaptate nevoilor specifice ale acestei categorii.

În ceea ce privește persoanele adulte cu dizabilități, principalele provocări sunt generate de necesitatea asigurării accesului la servicii de recuperare, abilitare și integrare socială, precum și de crearea condițiilor necesare pentru participarea activă la viața comunității. Riscul de izolare socială și dependență este mai ridicat în cazul acestei categorii de persoane, motiv pentru care serviciile sociale specializate au un rol esențial în creșterea autonomiei personale și în prevenirea instituționalizării.

Totodată, la nivelul municipiului sunt identificate situații care necesită intervenții specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice. Deși multe dintre aceste situații rămân insuficient raportate, efectele asupra victimelor și asupra mediului familial sunt semnificative și impun dezvoltarea unor mecanisme eficiente de identificare, monitorizare și sprijin. În acest context, dezvoltarea capacității locale de intervenție și a serviciilor specializate reprezintă o necesitate evidențiată de analiza nevoilor comunității.

La acestea se adaugă și alte categorii aflate în situații de vulnerabilitate socială, precum persoanele fără adăpost, persoanele cu afecțiuni psihice, persoanele dependente de alcool sau alte substanțe, persoanele care au executat măsuri privative de libertate, precum și persoanele aparținând unor comunități expuse riscului de marginalizare socială. Complexitatea problemelor cu care se confruntă aceste categorii necesită intervenții integrate și cooperarea permanentă dintre autoritățile publice, instituțiile de specialitate și organizațiile neguvernamentale.

Analiza situației actuale relevă existența unor nevoi sociale complexe și diversificate care impun menținerea și dezvoltarea unui sistem local de asistență socială capabil să furnizeze răspunsuri adecvate și adaptate fiecărei categorii de beneficiari. În același timp, rezultă necesitatea consolidării serviciilor sociale existente, dezvoltării unor noi servicii sociale în funcție de nevoile identificate și creșterii capacității instituționale de intervenție, astfel încât persoanele și familiile aflate în situații de vulnerabilitate să beneficieze de sprijinul necesar pentru depășirea dificultăților și integrarea deplină în comunitate.

III. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ DE INTERVENȚIE

Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț funcționează ca instituție publică de interes local, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Consiliului Local al Municipiului Piatra-Neamț.

Instituția este acreditată ca furnizor public de servicii sociale din anul 2015, conform Certificatului de acreditare seria AF, nr. 002274, eliberat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și asigură implementarea politicilor sociale locale prin acordarea beneficiilor de asistență socială, furnizarea serviciilor sociale și dezvoltarea de măsuri de prevenire și combatere a sărăciei și excluziunii sociale.

Prin structurile sale funcționale și serviciile sociale aflate în administrare, instituția răspunde nevoilor identificate în domeniul protecției copilului și familiei, sprijinirii persoanelor vârstnice, persoanelor adulte cu dizabilități și altor categorii aflate în situații de vulnerabilitate.

Rețeaua locală de servicii sociale reprezintă principalul instrument prin care autoritatea locală intervine în gestionarea și reducerea riscurilor sociale existente la nivelul comunității.

În structura organizatorică a Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț funcționează o rețea diversificată de servicii sociale, destinate sprijinirii categoriilor vulnerabile din comunitate, respectiv:

Nr. crt.	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip major de serviciu / categorie beneficiari	Capacitate serviciu social
1	Centrul Social Pietricica	873.1.1.CR.PV	Centre rezidențiale - CR / persoane vârstnice	102 locuri
2	Centrul de îngrijiri la domiciliu pentru persoane vârstnice	881.3.4.SDOM.PV	Servicii de îngrijire la domiciliul beneficiarului – SDOM / persoane vârstnice	100 locuri
3	Cantină socială	889.3.6.CANTS	Servicii de pregătire şi distribuire a hranei - CANTS[1]	55 locuri
4	Adăpostul de noapte	879.2.1.SRUS.PFA	Servicii rezidenţiale de urgenţă socială – SRUS / persoane fără adăpost	40 locuri
5	Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități Piatra – Neamț	881.3.2.CZ.D	Centre de zi – CZ / persoane adulte cu dizabilităţi	30 beneficiari / zi
6	Centrul de zi pentru copiii cu dizabilități Efrem	889.3.1.CZAR.C	Centre de zi de îngrijire, abilitare, reabilitare – CZAR / copii	15 beneficiari / zi
7	Centrul de Zi ”Primii Pași”	889.3.2.CZ.C	Centre de zi – CZ / copii	76 beneficiari / zi
8	Centrul de zi pentru preșcolari Castani	889.3.2.CZ.C	Centre de zi – CZ / copii	30 beneficiari / zi
9	Centrul de sprijin și asistență de specialitate pentru copii	889.3.2.CZ.C	Centre de zi – CZ / copii	60 beneficiari / zi

[1] Conform HG 268/2026 privind aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, pentru cantina socială nu se utilizează acronim pentru categoria de persoane beneficiare

IV. GRUPURI ȚINTĂ

Prezentul program se adresează persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate socială, respectiv:

- **Beneficiarii venitului minim de incluziune (VMI)**: persoane singure și familii care se califică conform Legii nr. 196/2016 și necesită măsuri stringente de activare socio-profesională și depășire a stării de dependență;
- **Copii aflați în situaţie de risc de separare:** orice situaţie, acţiune sau inacţiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate;
- **Familii aflate în dificultate socială**: nuclee familiale monoparentale, familii numeroase cu venituri precare, sau familii care traversează crize temporare (decesul susținătorului economic, pierderea locuinței);
- **Persoane vârstnice**: cetățeni care au atins vârsta legală de pensionare și se află în stare de dependență funcțională totală sau parțială, sunt afectați de singurătate, au venituri sub pragul de subzistență sau sunt lipsiți de o rețea de sprijin familial;
- **Persoane cu dizabilități**: copii și adulți deținători de certificate de încadrare în grad de handicap (grav, accentuat, mediu sau ușor), care necesită servicii de recuperare, ergoterapie și adaptare a mediului de viață pentru o existență independentă;
- **Victime ale violenței domestice**: femei, copii sau alte persoane abuzate fizic, psihic, economic sau sexual în mediul familial, care au nevoie de protecție juridică și suport de specialitate pentru ruperea ciclului abuzului;
- **Persoane fără adăpost**: indivizi lipsiți de o locuință stabilă, care trăiesc în spații publice, adăposturi improvizate sau structuri de urgență și prezintă un grad sever de deprofesionalizare și degradare socio-medicală;
- **Persoane de etnie romă aflate în risc de marginalizare socială**: membri ai comunității rome care se confruntă cu bariere de acces la educație, lipsa documentelor de stare civilă și de proprietate, discriminare sau condiții insalubre de locuire;
- **Persoane afectate de situații de urgență socială**: victime ale calamităților naturale (incendii, inundații) sau ale unor crize medicale ori sociale acute severe, care necesită acordarea imediată de ajutoare de urgență, cazare temporară și suport logistic;
- **Alte persoane și familii aflate în risc iminent de sărăcie și excluziune socială**: tineri care părăsesc sistemul de protecție specială a copilului, persoane eliberate din penitenciare fără suport familial, imigranți sau persoane afectate de șomaj de lungă durată, copii, adolescenți și persoane adulte afectate de consumul de substanțe psihoactive, alcool, jocuri de noroc, dependențe comportamentale sau alte forme de adicție, precum și familiile acestora.

V. SCOP

Scopul fundamental al prezentului program rezidă în proiectarea, implementarea și consolidarea unui sistem local integrat și proactiv de măsuri de asistență socială, beneficii financiare și servicii sociale integrate, menit să asigure prevenirea eficientă și combaterea directă a riscului de marginalizare, sărăcie și excluziune socială în Municipiul Piatra-Neamț. Programul urmărește modificarea structurală a calității vieții persoanelor vulnerabile prin stimularea incluziunii sociale active, garantarea respectării demnității umane pe tot parcursul vieții și dezvoltarea autonomiei personale și familiale, astfel încât fiecare beneficiar să devină un membru activ și valorizat al comunității locale.

VI. OBIECTIVE GENERALE

Pentru realizarea scopului propus, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț își asumă atingerea următoarelor patru obiective generale:

Obiectiv general nr. 1

Reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială prin creșterea accesului persoanelor și familiilor vulnerabile la beneficii de asistență socială, servicii sociale și măsuri de sprijin comunitar.

Obiectiv general nr. 2

Creșterea gradului de incluziune socială și participare activă a persoanelor vulnerabile la viața comunității prin facilitarea accesului la educație, sănătate, ocupare și servicii comunitare.

Obiectiv general nr. 3:

Menținerea, dezvoltarea, diversificarea și adaptarea rețelei de servicii sociale din subordine, în funcție de evoluția dinamică a nevoilor identificate la nivelul Municipiului Piatra-Neamț.

Obiectiv general nr. 4

Consolidarea capacității instituționale a Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale, optimizarea managementului resurselor umane și consolidarea parteneriatelor interinstituționale, în vederea asigurării unui răspuns integrat și multidisciplinar la nevoile sociale ale comunității.

VII. OBIECTIVE SPECIFICE, DIRECȚII DE ACȚIUNE ȘI MĂSURI DE REALIZARE DETALIATE

Obiectiv specific 1.1.: Identificarea timpurie și intervenția integrată în situațiile de risc social

În vederea prevenirii agravării situațiilor de vulnerabilitate socială și a reducerii riscului de marginalizare și excluziune socială, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț va continua activitățile de identificare, evaluare și monitorizare a persoanelor și familiilor aflate în dificultate.

Direcții de acțiune:

- Identificarea persoanelor și familiilor aflate în situații de vulnerabilitate;
- Evaluarea nevoilor sociale și elaborarea planurilor de intervenție;
- Implementarea metodei managementului de caz;
- Monitorizarea continuă a situațiilor de risc social.

Măsuri specifice:

- Efectuarea de anchete sociale și evaluări inițiale;
- Elaborarea și implementarea planurilor individualizate de intervenție;
- Realizarea vizitelor periodice la domiciliu;
- Monitorizarea beneficiarilor Venitului Minim de Incluziune (VMI);
- Dezvoltarea intervențiilor integrate prin colaborarea cu instituțiile și serviciile relevante;
- Actualizarea permanentă a bazei de date privind persoanele aflate în situații de vulnerabilitate.

Indicatori de performanță:

- Numărul de anchete sociale realizate;
- Numărul de persoane și familii evaluate;
- Numărul de planuri de intervenție/servicii elaborate și implementate;
- Numărul de beneficiari monitorizați (inclusiv beneficiari VMI);
- Bază de date electronică actualizată periodic.

Obiectiv specific 1.2: Creșterea accesului persoanelor și familiilor vulnerabile la beneficii de asistență socială și servicii sociale

Asigurarea accesului la drepturile sociale și la serviciile disponibile reprezintă una dintre principalele condiții pentru reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială.

Direcții de acțiune:

- Facilitarea accesului la beneficii sociale;
- Informarea și consilierea beneficiarilor;
- Simplificarea procedurilor administrative și facilitarea accesului direct al cetățenilor la serviciile și beneficiile sociale.

Măsuri specifice:

- Acordarea beneficiilor de asistență socială prevăzute de legislația în vigoare (VMI, ajutoare pentru încălzirea locuinței etc.);
- Consilierea și informarea persoanelor vulnerabile;

- Orientarea beneficiarilor către servicii sociale și comunitare;
- Sprijinirea accesului la servicii medicale, educaționale și de ocupare;
- Desfășurarea de campanii de informare privind drepturile sociale.

Indicatori de performanță:

- Numărul beneficiarilor de beneficii de asistență socială aflați în evidență;
- Numărul persoanelor consiliate;
- Numărul beneficiarilor orientați către servicii sociale;
- Numărul activităților de informare desfășurate.

Obiectiv specific 2.1: Promovarea incluziunii sociale prin facilitarea accesului la serviciile publice de bază și activare profesională

Incluziunea socială nu poate fi realizată fără accesul direct și echitabil al persoanelor vulnerabile la educație, servicii medicale și oportunități reale de ocupare pe piața muncii.

Direcții de acțiune:

- Sprijinirea accesului la educație al copiilor din medii vulnerabile *(colaborare cu școlile, stimulente, tichete)*.
- Creșterea accesului la servicii de sănătate și promovarea medicinei preventive în comunitățile defavorizate *(colaborare cu medici de familie, asistență medicală comunitară)*.
- Stimularea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor apte de muncă și reducerea dependenței de ajutoare sociale *(colaborare cu AJOFM, monitorizare ore VMI)*.

Măsuri specifice:

- Monitorizarea frecvenței școlare a copiilor din familiile vulnerabile și colaborarea cu unitățile de învățământ;
- Acordarea și distribuirea stimulentelor educaționale (tichete sociale și sprijin educațional);
- Identificarea persoanelor vulnerabile neasigurate și acordarea de suport în vederea înscrierii la medicii de familie sau dobândirii calității de asigurat în sistemul de sănătate;
- Realizarea de vizite la domiciliu de către asistenții medicali comunitari pentru monitorizarea gravidelor, lăuzelor și sugarilor din comunitățile dezavantajate și Zonele Urbane Marginalizate (ZUM);
- Organizarea de campanii locale de informare privind prevenția medicală, igiena, planificarea familială și importanța schemelor naționale de vaccinare.
- Identificarea persoanelor apte de muncă din familiile beneficiare de VMI și transmiterea lunară a listelor centralizate către AJOFM Neamț, în vederea medierii și încadrării în muncă;
- Planificarea, monitorizarea și evidența zilnică a orelor de acțiuni sau lucrări de interes local efectuate de beneficiarii obligați prin lege;
- Orientarea și îndrumarea beneficiarilor către cursurile gratuite de calificare/recalificare profesională sau bursele locurilor de muncă organizate la nivel județean.

Indicatori de performanță:

- Număr de copii proveniți din familii vulnerabile monitorizați anual;
- Număr de tichete și stimulente educaționale acordate;
- Număr de întâlniri/procese-verbale de consiliere educațională încheiate cu părinții.
- Număr de întâlniri/procese-verbale de consiliere educațională încheiate cu părinții.
- Număr de persoane vulnerabile luate în evidență și ghidate către servicii medicale de bază;
- Număr de fișe de monitorizare medicală comunitară întocmite în teren;
- Număr de campanii de informare/acțiuni preventive derulate direct în comunitate.
- Număr de persoane apte de muncă înregistrate și transmise oficial către AJOFM Neamț;
- Situația centralizată a orelor de muncă de interes local efectuate și raportate conform legii;
- Număr de beneficiari care au accesat cursuri de formare profesională sau s-au încadrat pe piața muncii.

Obiectiv specific 3.1: Prevenirea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor și familiilor vulnerabile

Prevenirea separării copilului de familie și sprijinirea familiilor aflate în dificultate constituie priorități fundamentale ale intervenției sociale de tip centrat pe rețeaua comunitară locală.

Direcții de acțiune:

- Prevenirea timpurie a separării copilului de familie;
- Sprijinirea și dezvoltarea capacității parentale;
- Promovarea accesului la servicii comunitare integrate.

Măsuri specifice:

- Monitorizarea riguroasă a copiilor aflați în situații de risc de abandon sau neglijare;
- Consilierea socială și sprijinirea materială a familiilor vulnerabile;
- Facilitarea accesului direct la servicii sociale din rețea și la beneficiile legale corelate;
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale disponibile;
- Colaborarea permanentă cu unitățile de învățământ din municipiu și alte instituții competente;
- Implementarea directă a măsurilor creștere a accesului la educație (tichete sociale, stimulente educaționale).

Indicatori de performanță:

- Numărul copiilor monitorizați activ în comunitate;
- Numărul familiilor consiliate în vederea dezvoltării abilităților parentale;
- Numărul beneficiarilor direcți ai serviciilor comunitare destinate copiilor;
- Numărul activităților desfășurate.

Obiectiv specific 3.2: Promovarea incluziunii sociale și a participării active a persoanelor cu dizabilități

Intervențiile destinate persoanelor cu dizabilități urmăresc în mod prioritar creșterea autonomiei personale, dezvoltarea abilităților de viață independentă și participarea activă a acestora la viața comunității.

Direcții de acțiune:

- Dezvoltarea abilităților de viață independentă și a autonomiei personale în cadrul centrelor de zi din subordine;
- Asigurarea accesului la servicii specializate de recuperare, abilitare și reabilitare pentru copii și adulți;
- Sprijinirea integrării și participării active a persoanelor cu dizabilități la activitățile sociale, școlare și comunitare.

Măsuri specifice:

- Furnizarea serviciilor sociale și organizarea de activități pentru dezvoltarea autonomiei în cadrul Centrului de Zi pentru Copiii cu Dizabilități ”Efrem” și al Centrului de Zi pentru Persoane Adulte cu Dizabilități;
- Asigurarea ședințelor de recuperare specifică (kinetoterapie, psihoterapie, logopedie, abilitare/reabilitare) adaptate nevoilor fiecărei categorii de beneficiari (copii/adulți);
- Facilitarea accesului beneficiarilor la servicii medicale conexe și obținerea evaluărilor de specialitate;
- Implicarea activă a copiilor și adulților cu dizabilități în acțiuni culturale, sportive, recreative și educaționale organizate la nivelul municipiului;
- Consilierea, informarea și sprijinirea părinților, familiilor și aparținătorilor acestora.

Indicatori de performanță:

- Numărul de copii cu dizabilități care beneficiază de serviciile centrului de zi dedicat;
- Numărul de persoane adulte cu dizabilități care beneficiază de serviciile centrului de zi dedicat;
- Numărul total de ședințe de recuperare, terapie și abilitare desfășurate anual;
- Numărul de activități comunitare, culturale sau sportive la care au participat beneficiarii celor două centre;

- Numărul de părinți/aparținători consiliați în cadrul structurilor Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra – Neamț.

Obiectiv specific 3.3: Promovarea îmbătrânirii active și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice

Intervențiile dedicate persoanelor vârstnice urmăresc asigurarea unui mediu sigur și demn de viață, prelungirea autonomiei personale, prevenirea izolării sociale și oferirea de suport adaptat, atât în comunitate, cât și în mediu rezidențial.

Direcții de acțiune:

- Asigurarea serviciilor de îngrijire socio-medicală la domiciliu pentru menținerea persoanelor vârstnice dependente în propriul mediu familial;
- Furnizarea de servicii de găzduire și îngrijire de calitate, pe perioadă nedeterminată, în cadrul centrului rezidențial;
- Prevenirea izolării sociale și promovarea participării active a vârstnicilor la viața comunității.

Măsuri specifice:

- Furnizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu (ajutor pentru activitățile de bază și activitățile instrumentale) pentru bătrânii singuri sau nedeplasabili;
- Asigurarea condițiilor optime de cazare, masă, asistență medicală, recuperare și consiliere în cadrul Centrului Social Pietricica;
- Monitorizarea periodică a persoanelor vârstnice din municipiu aflate în situații de risc social sau medical;
- Organizarea de activități de socializare, petrecere a timpului liber și activități cultural-recreative pentru beneficiarii ambelor servicii;
- Dezvoltarea colaborării cu medicii de familie, unitățile spitalicești și alte instituții relevante pentru monitorizarea stării de sănătate a beneficiarilor.

Indicatori de performanță:

- Numărul de persoane vârstnice care beneficiază de servicii de îngrijire la domiciliu;
- Numărul de persoane vârstnice care beneficiază de servicii în cadrul Centrului Social Pietricica;
- Numărul de vizite de monitorizare realizate în teren la bătrânii aflați în risc;
- Numărul de activități de socializare și recreative organizate anual;
- Numărul de anchete/evaluări sociale realizate pentru admiterea în servicii.

Obiectiv specific 3.4: Prevenirea și combaterea violenței domestice și sprijinirea integrată a victimelor, familiilor și agresorilor

Intervenția în domeniul violenței domestice urmărește acordarea de sprijin imediat și de urgență victimelor și copiilor acestora, susținerea familiilor afectate, precum și implementarea măsurilor destinate agresorilor pentru reducerea riscului de recidivă.

Direcții de acțiune:

- Identificarea timpurie, evaluarea și monitorizarea cazurilor de violență domestică în echipă multidisciplinară;
- Asigurarea protecției și acordarea de sprijin de urgență, consiliere psihologică și juridică victimelor și copiilor acestora;
- Dezvoltarea serviciilor sociale specializate și colaborarea cu instituțiile care gestionează programe destinate agresorilor.

Măsuri specifice:

- Evaluarea situației sociale și întocmirea planurilor de intervenție pentru victimele violenței domestice și copiii aflați în grija acestora;
- Furnizarea de servicii de suport emoțional și asistență socială axate pe depășirea situației de criză și protecția copiilor martori;
- Demararea procedurilor pentru înființarea, amenajarea și licențierea centrului de recuperare pentru victimele violenței domestice (elaborare regulament de organizare și funcționare, stabilirea organigramei, pregătirea documentației de licențiere);

- Colaborarea cu organele de poliție și alte instituții competente pentru monitorizarea situației victimelor care au obținut ordine de protecție;
- Orientarea și îndrumarea agresorilor către programe specializate de consiliere psihologică sau reabilitare comportamentală.

Indicatori de performanță:

- Numărul de cazuri de violență domestică evaluate și înregistrate în evidențele DAS;
- Numărul de victime (adulți și copii) care au primit consiliere psihosocială și suport material/social;
- Licență de funcționare pentru centrul de recuperare pentru victimele violenței domestice înființat și licențiat;
- Numărul de agresori orientați către programe de reabilitare.

Obiectiv specific 3.5: Integrarea socială a persoanelor fără adăpost și reducerea fenomenului de marginalizare extremă

Asigurarea protecției și incluziunii sociale a persoanelor lipsite de o locuință stabilă constituie o componentă de urgență a sistemului local de asistență socială, orientată spre prevenirea degradării umane și oferirea de șanse reale de reinserție în comunitate. Intervenția instituției vizează trecerea de la găzduirea temporară pe timp de noapte la un management de caz integrat, capabil să stabilizeze situația socio-medicală a beneficiarilor și să le reconstruiască autonomia personală

Direcții de acțiune:

- asigurarea serviciilor de urgență socială și adăpost temporar pe timp de noapte;
- combaterea degradării socio-medicale și asigurarea măsurilor de igienizare;
- facilitarea accesului la asistență integrată în vederea reinserției sociale și profesionale.

Măsuri specifice:

- furnizarea serviciilor specifice de cazare, igienizare și suport în cadrul serviciului social adăpostul de noapte;
- derularea de acțiuni stradale periodice pentru identificarea persoanelor care trăiesc în spații publice, în special în perioadele cu temperaturi extreme;
- acordarea de sprijin administrativ pentru obținerea actelor de identitate sau de stare civilă;
- orientarea beneficiarilor către servicii medicale de bază și către structurile de ocupare a forței de muncă sau cantina socială.

Indicatori de performanță:

- numărul de persoane fără adăpost găzduite anual în cadrul serviciului social ”Adăpostul de noapte”;
- numărul de acțiuni de monitorizare stradală derulate;
- numărul de acte de identitate sau de stare civilă întocmite pentru această categorie;
- numărul de persoane reintegrate în familia naturală ori orientate către centre rezidențiale de lungă durată.

Obiectiv specific 3.6: Prevenirea marginalizării complexe și promovarea incluziunii sociale a persoanelor de etnie romă

Abordarea disparităților socio-economice din comunitățile defavorizate, cu accent pe membrii minorității rome expuși riscului de excluziune, necesită o concentrare a resurselor instituționale pentru spargerea cercului vicios al marginalizării. Prin acțiuni integrate care vizează desegregarea, obținerea documentelor legale și facilitarea accesului la serviciile publice fundamentale, se urmărește asigurarea egalității de șanse și creșterea calității vieții acestor categorii de persoane.

Direcții de acțiune:

- reducerea barierelor de acces la serviciile publice de bază și monitorizarea incluziunii sociale;
- îmbunătățirea accesului la educație și prevenirea abandonului școlar în comunitățile defavorizate;
- creșterea accesului la servicii de sănătate și promovarea medicinei preventive

Măsuri specifice:

- realizarea de evaluări sociale detaliate direct în comunitățile expuse riscului de excluziune;
- oferirea de suport juridic și administrativ pentru reglementarea actelor de proprietate sau a actelor de identitate;
- derularea de acțiuni de consiliere cu părinții privind importanța frecventării școlii și acordarea stimulentelor educaționale;
- intensificarea vizitelor la domiciliu efectuate de asistenții medicali comunitari pentru monitorizarea gravidelor și a copiilor din aceste comunități.

Indicatori de performanță:

- numărul de persoane de etnie romă înregistrate în evidențe și sprijinite prin măsuri integrate;
- numărul de acte de identitate sau proprietate reglementate;
- numărul de întâlniri de consiliere educațională realizate cu părinții;
- numărul de fișe de monitorizare medicală comunitară întocmite în teren

Obiectiv specific 3.7: Gestionarea eficientă a situațiilor de urgență socială și sprijinirea imediată a persoanelor afectate de crize acute

Intervenția în cazul situațiilor de urgență socială are un caracter proactiv și imediat, fiind configurată pentru a proteja persoanele și familiile ale căror condiții de viață au fost afectate subit de evenimente excepționale și imprevizibile. Instituția își propune să ofere un răspuns logistic și financiar rapid, menit să înlăture efectele crizelor acute acute și să asigure suportul de bază pentru refacerea echilibrului familial.

Direcții de acțiune:

- acordarea de sprijin logistic rapid și cazare temporară de urgență pentru persoanele afectate de evenimente excepționale;
- instrumentarea rapidă a beneficiilor financiare de urgență;
- colaborarea interinstituțională pentru înlăturarea efectelor crizelor sociale acute.

Măsuri specifice:

- evaluarea în regim de urgență a efectelor produse de calamități naturale, incendii sau inundații asupra familiilor din municipiu;
- întocmirea rapidă a documentațiilor sociale în vederea propunerii și acordării ajutoarelor de urgență din bugetul local sau de stat;
- asigurarea colaborării cu alte structuri pentru oferirea de spații de cazare temporară;
- distribuirea de urgență a pachetelor cu alimente, îmbrăcăminte sau alte bunuri de primă necesitate.

Indicatori de performanță:

- numărul de anchete sociale de urgență realizate în termen legal în urma unor situații de criză;
- numărul de persoane și familii care au beneficiat efectiv de ajutoare financiare de urgență;
- numărul de pachete alimentare sau bunuri de primă necesitate distribuite;
- numărul de cazuri soluționate prin oferirea de adăpost temporar de urgență.

Obiectiv specific 4.1: Consolidarea capacității instituționale și dezvoltarea modernă a serviciilor sociale

Dezvoltarea continuă a sistemului local de asistență socială reprezintă o condiție esențială pentru creșterea calității serviciilor furnizate cetățenilor și pentru un răspuns prompt și debirocratizat la nevoile comunității.

Direcții de acțiune:

- Îmbunătățirea managementului instituțional și optimizarea mecanismelor de accesare a fondurilor externe nerambursabile;
- Creșterea transparenței decizionale și simplificarea accesului cetățenilor la informațiile de interes public;

- Dezvoltarea resurselor instituționale, digitalizarea proceselor interne și creșterea capacității profesionale a personalului.

Măsuri specifice

- Elaborarea și depunerea de cereri de finanțare și propuneri de proiecte prin programe europene, naționale sau alte surse nerambursabile disponibile, în vederea dezvoltării și modernizării serviciilor sociale;
- Implementarea de soluții software integrate pentru gestionarea documentelor (registratură electronică, arhivă digitală) și interconectarea compartimentelor interne;
- Actualizarea periodică a dotărilor logistice și a echipamentelor IT de la nivelul sediului central și al centrelor din subordine;
- Actualizarea regulamentelor interne și a procedurilor operaționale în acord cu modificările legislative naționale și noul nomenclator;
- Identificarea nevoilor de instruire și trimiterea personalului la cursuri de formare profesională continuă;
- Asigurarea transparenței prin publicarea pe site-ul instituției a rapoartelor de activitate și a informațiilor utile pentru cetățeni.

Indicatori de performanță:

- Numărul de cereri de finanțare și propuneri de proiecte elaborate și depuse pe diverse linii de finanțare (europene/naționale);
- Numărul de proiecte cu finanțare nerambursabilă contractate și aflate în implementare;
- Numărul de module software sau platforme digitale implementate și utilizate în activitatea zilnică;
- Numărul de echipamente IT și logistice reînnoite;
- Numărul de proceduri operaționale și regulamente interne actualizate și aprobate;
- Numărul de salariați care au beneficiat de cursuri de formare și instruire profesională;
- Rapoartele anuale de activitate și monitorizare elaborate și publicate conform legii.

Obiectiv specific 4.2: Dezvoltarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii dependențelor

Având în vedere creșterea fenomenului consumului de substanțe psihoactive, alcool, tutun, jocuri de noroc și a altor forme de dependență comportamentală, precum și impactul acestora asupra sănătății, relațiilor familiale și incluziunii sociale, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț urmărește dezvoltarea unor intervenții sociale specializate destinate prevenirii, consilierii, recuperării și reintegrării sociale a copiilor, adolescenților și adulților afectați de diferite forme de dependență. Intervențiile vor fi dezvoltate în funcție de nevoile identificate la nivelul comunității și de resursele financiare disponibile, prin colaborarea cu instituțiile și organizațiile cu atribuții în domeniul sănătății, educației, ordinii publice și protecției sociale.

Direcții de acțiune:

- Identificarea și evaluarea nevoilor comunității privind prevenirea și combaterea diferitelor forme de dependență;
- Dezvoltarea unor servicii sociale specializate destinate prevenirii, consilierii și recuperării persoanelor afectate de dependențe;
- Consolidarea colaborării interinstituționale cu unitățile de învățământ, furnizorii de servicii medicale, DGASPC Neamț, autoritățile competente și organizațiile neguvernamentale;
- Promovarea măsurilor de prevenire și informare adresate copiilor, adolescenților, părinților și comunității locale.

Măsuri specifice:

- Realizarea unei analize privind nevoia de dezvoltare a serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii dependențelor la nivelul Municipiului Piatra-Neamț;
- Analizarea oportunității înființării unui serviciu social specializat destinat prevenirii, consilierii, recuperării și reintegrării sociale a copiilor, adolescenților și adulților afectați de diferite forme de dependență, în funcție de nevoile identificate și de resursele financiare disponibile;

- Dezvoltarea de parteneriate cu instituții publice și organizații neguvernamentale în vederea implementării unor programe integrate de prevenire și recuperare;
- Organizarea de campanii de informare și prevenire privind consumul de substanțe psihoactive și alte forme de dependență;
- Identificarea și accesarea surselor de finanțare destinate dezvoltării serviciilor și programelor de prevenire și combatere a dependențelor.

Indicatori de performanță:

- Numărul analizelor și evaluărilor privind nevoile comunității realizate;
- Numărul parteneriatelor încheiate în domeniul prevenirii și combaterii dependențelor;
- Numărul activităților și campaniilor de informare și prevenire organizate anual;
- Numărul proiectelor și cererilor de finanțare depuse pentru dezvoltarea serviciilor destinate persoanelor afectate de dependențe;
- Elaborarea documentației necesare și, după caz, înființarea unui serviciu social specializat destinat prevenirii și combaterii dependențelor.

VIII. MECANISMUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Monitorizarea și evaluarea Programului de acțiuni comunitare pentru prevenirea și combaterea riscului de marginalizare, sărăcie și excluziune socială al Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț pentru perioada 2027 – 2030 reprezintă un proces continuu, destinat urmăririi gradului de realizare a obiectivelor stabilite, eficienței măsurilor implementate și impactului intervențiilor sociale asupra grupurilor vulnerabile din comunitate.

Procesul de monitorizare va fi realizat de Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț, prin structurile de specialitate implicate în implementarea măsurilor și furnizarea serviciilor sociale, pe baza datelor colectate în activitatea curentă, a evidențelor administrative și a informațiilor rezultate din activitatea de evaluare și management de caz.

Monitorizarea va urmări permanent modul de implementare a obiectivelor și măsurilor prevăzute în program, gradul de acces al persoanelor vulnerabile la servicii și beneficii sociale, evoluția nevoilor sociale identificate la nivelul comunității, precum și capacitatea serviciilor sociale de a răspunde acestor nevoi.

În cadrul procesului de monitorizare vor fi analizate, în principal, următoarele aspecte:

- numărul persoanelor și familiilor beneficiare de măsuri și servicii sociale;
- evoluția numărului beneficiarilor venitului minim de incluziune;
- numărul copiilor și familiilor aflate în situații de risc monitorizate și sprijinite;
- numărul persoanelor vârstnice beneficiare ale serviciilor sociale;
- numărul persoanelor adulte cu dizabilități beneficiare ale serviciilor sociale;
- numărul cazurilor de violență domestică identificate și monitorizate;
- gradul de utilizare a serviciilor sociale existente;
- dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale;
- activitățile de prevenire și combatere a excluziunii sociale desfășurate la nivel comunitar;
- resursele financiare utilizate și fondurile atrase pentru dezvoltarea serviciilor sociale.

Evaluarea implementării programului va avea ca scop aprecierea eficienței și eficacității măsurilor adoptate, precum și identificarea eventualelor dificultăți întâmpinate în procesul de implementare. Evaluarea va urmări măsura în care obiectivele stabilite au contribuit la reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială, la creșterea accesului la servicii sociale și la îmbunătățirea calității vieții persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate.

În funcție de rezultatele monitorizării și evaluării, programul poate fi actualizat sau completat pe parcursul perioadei de implementare, în vederea adaptării la modificările legislative, la evoluția nevoilor sociale identificate la nivelul comunității și la oportunitățile de dezvoltare a serviciilor sociale.

Rezultatele monitorizării vor constitui baza pentru fundamentarea măsurilor și intervențiilor viitoare în domeniul asistenței sociale și pentru elaborarea documentelor strategice ulterioare

privind dezvoltarea serviciilor sociale și combaterea sărăciei și excluziunii sociale la nivelul Municipiului Piatra-Neamț.

IX. SURSELE DE FINANȚARE ALE PROGRAMULUI

Implementarea Programului de acțiuni comunitare pentru prevenirea și combaterea riscului de marginalizare, sărăcie și excluziune socială al Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț pentru perioada 2027 – 2030 se realizează în limita resurselor financiare disponibile, cu respectarea prevederilor legale privind finanțele publice locale și finanțarea serviciilor sociale.

Finanțarea măsurilor și acțiunilor prevăzute în prezentul program va fi asigurată din surse multiple, în vederea dezvoltării unui sistem sustenabil de intervenție socială și a creșterii capacității de răspuns la nevoile identificate la nivelul comunității.

Principalele surse de finanțare sunt:

- bugetul local al Municipiului Piatra-Neamț, prin alocările aprobate anual pentru funcționarea Direcției de Asistență Socială și a serviciilor sociale aflate în administrarea acesteia;
- sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor și autorităților publice competente, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- transferuri și subvenții acordate potrivit actelor normative care reglementează finanțarea sistemului de asistență socială;
- fonduri externe nerambursabile, inclusiv fonduri europene accesate în cadrul programelor operaționale, programelor naționale și altor mecanisme de finanțare disponibile pe parcursul perioadei de implementare a programului;
- fonduri obținute prin programe de interes național în domeniul asistenței sociale, al protecției drepturilor copilului, al incluziunii sociale și al sprijinirii persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- finanțări obținute prin proiecte implementate în parteneriat cu autorități și instituții publice, organizații neguvernamentale, unități de cult, instituții de învățământ, furnizori publici și privați de servicii sociale sau alte entități eligibile;
- donații, sponsorizări și alte contribuții legal constituite, primite în condițiile legislației în vigoare;
- alte surse de finanțare legal constituite, care pot fi utilizate pentru dezvoltarea și furnizarea serviciilor sociale și implementarea măsurilor prevăzute în prezentul program.

În vederea creșterii capacității de intervenție și a dezvoltării serviciilor sociale, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra-Neamț va urmări în mod constant identificarea și accesarea oportunităților de finanțare disponibile la nivel național și european, precum și dezvoltarea de parteneriate instituționale care să contribuie la diversificarea resurselor financiare necesare implementării programului.

Asigurarea unui mecanism de finanțare diversificat și sustenabil reprezintă o condiție esențială pentru realizarea obiectivelor stabilite prin prezentul Program și pentru menținerea unui nivel adecvat de răspuns la nevoile sociale existente la nivelul comunității locale.

Director General,
Sorin Brașoveanu

Director General Adjunct
Elena – Dana Irimia

Consilier Juridic,
Daniel Alexandru Melinte

Întocmit,
Nicoleta – Irina Carpăn